

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

***«Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, αντικατάσταση
και συμπλήρωση των διατάξεων για τα ιδρύματα ηλεκτρονικού
χρήματος και άλλες διατάξεις».***

I. Γενικά

Με το Κεφάλαιο Α' του Νοχ. (άρθρα 1-13 ν/σχ.) ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση, την άσκηση και την εποπτεία του επαγγέλματος των ορκωτών ελεγκτών-λογιστών. Η εκδήλωση κρουσμάτων, όπως η γνωστή κατάρρευση της εταιρείας ENRON στις Η.Π.Α., ευαισθητοποίησαν παγκοσμίως τον νομοθέτη ως προς την ανάγκη να διασφαλισθεί η ανεξαρτησία και η ακεραιότητα των ορκωτών ελεγκτών-λογιστών κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους, ιδίως όσον αφορά στον έλεγχο εισηγμένων σε χρηματιστήρια εταιριών. Η ακριβής αποτύπωση της οικονομικής καταστάσης αυτών των εταιριών, αφορά, όπως είναι κατανοητό, ευθέως το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Στις Η.Π.Α. ο νομοθέτης αντέδρασε με την ψήφιση του γνωστού Sarbanes/Oxley Act του 2002. Στην Ε.Ε. η Επιτροπή των Ε.Κ. έχει, επίσης, δημοσιεύσει την από 16 Μαΐου 2002 Σύστασή της (2002/590/ΕΚ L. 191/22) με την οποία θέτει τις θεμελιώδεις αρχές και τους κανόνες για την ανεξαρτησία του ορκωτού ελεγκτή εντός της ΕΕ.

Στο φερόμενο για ψήφιση ν/σχ. δημιουργούνται νέοι φορείς, όπως η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ), το Συμβούλιο Λογιστικής Τυποποίησης (ΣΛΟΤ) και το Συμβούλιο Ποιοτικού Ελέγχου (ΣΠΕ), οι οποίοι αναλαμβάνουν την εποπτεία της άσκησης του επαγγέλματος των ορκωτών ελεγκτών και, εν πολλοίς, και της επαγγελματικής τους οργάνωσης, του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.), ενώ τίθενται και συγκεκριμένοι κανόνες οι οποίοι θεσπίζουν ασυμβίβαστα και περιορισμούς για τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους (βλ. ιδίως άρθρ 12 ν/σχ.).

2

Με το Κεφάλαιο Β' Νοχ. (άρθρ. 14 και 15 Νοχ.) τροποποιούνται διατάξεις του ν. 2076/1992 για την «Ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις». Ήδη, με τις προτεινόμενες διατάξεις ενσωματώνεται στην εσωτερική νομοθεσία η υπ' αριθ. 200/12/ΕΚ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων» και η υπ' αριθ. 2000/46/ΕΚ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος».

Ηλεκτρονικό χρήμα, κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 3 (β) της Οδηγίας 2000/46/ΕΚ, είναι «νομισματική αξία αντιπροσωπευόμενη από απαίτηση έναντι του εκδότη, η οποία: i) είναι αποθηκευμένη σε ηλεκτρονικό υπόθεμα, ii) έχει εκδοθεί κατόπιν παραλαβής χρηματικού ποσού τουλάχιστον ίσου με την εκδοθείσα νομισματική αξία, iii) γίνεται δεκτή ως μέσο πληρωμής, από άλλες επιχειρήσεις πέραν της εκδότριας». Όπως σημειώνεται στη 14η σκέψη του προοιμίου της ίδιας Οδηγίας «Η έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος μπορεί να θίξει τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών», γεγονός που καθιστά αναγκαία την ιδιαίτερη ρύθμιση της εν λόγω δραστηριότητας, παρά το γεγονός ότι αυτή ήδη κατ' αρχήν επιτρέπεται δυνάμει του σημείου 5 του παραρτήματος 1 της οδηγίας 2000/12/ΕΚ.

Στο Κεφάλαιο Γ' Νοχ. (άρθ. 16 επ.) ρυθμίζονται διάφορα ζητήματα, μεταξύ των οποίων ορισμένα που αφορούν στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων (άρθρ. 18 Νοχ.) και ρυθμίσεις σχετικώς με την εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων ορισμένων εταιρειών.

II. Στο άρθρο 12 παρ. 2 Νοχ.

Με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 12 Νοχ. «απαγορεύεται η ανάθεση ελέγχου σε ορκωτό ελεγκτή-λογιστή ή ελεγκτική εταιρία εφόσον παρείχαν τις υπηρεσίες που προβλέπονται στην παράγραφο 3 κατά την προηγούμενη του ελέγχου διετία».

Οι υπηρεσίες στις οποίες αναφέρεται η παρ. 3 του άρθρου 12 Νοχ. είναι άλλες, συμβουλευτικές ή μη, υπηρεσίες, όπως π.χ. η τήρηση των λογιστικών βιβλίων της ελεγχόμενης εταιρίας, η συμμετοχή στη διοίκηση της ελεγχόμενης εταιρίας κ.λπ.

Εντούτοις, κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 12 Νοχ., το αντίστροφο - δηλαδή η απαγόρευση στον ελέγχοντα ορκωτό ελεγκτή-λογιστή να παρέχει άλλες υπηρεσίες στην ελεγχόμενη εταιρία -, περιορίζεται μόνο σε επιχειρήσεις των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο ΧΑΑ ή σε θυγατρικές εταιρίες αυτών. Κατά την παρ. 3 του άρθρου 12 Νοχ., απαγορεύεται, επομένως, στον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή που ασκεί έλεγχο σε εισηγμένη εταιρία,

να παρέχει ταυτόχρονα σε αυτήν και τις λοιπές υπηρεσίες που αναφέρονται εκεί.

Από τον συνδυασμό των δύο παραπάνω διατάξεων, προκύπτει ότι η διατύπωση της παραγράφου 2 υπερακοντίζει, ενδεχομένως, την εμβέλεια των απαγορεύσεων της παραγράφου 3. Πράγματι, ενώ από την παράγραφο 3 προκύπτει σαφώς ότι τα ασυμβίβαστα που αυτή εισάγει αναφέρονται μόνον σε εισηγμένες στο ΧΑΑ εταιρείες και τις θυγατρικές τους, η διατύπωση της παραγράφου 2 είναι δυνατόν να δημιουργήσει την εντύπωση ότι τα ασυμβίβαστα που αυτή εισάγει αναφέρονται σε όλες, εν γένει, τις εταιρείες, εισηγμένες στο ΧΑΑ και μη.

Αθήνα, 14 Απριλίου 2003

Ο εισηγητής επιστημονικός συνεργάτης

Ξενοφών Ιω. Παπαρηγόπουλος

Ο προϊστάμενος του Τμήματος

Στέλιος Ν. Κουσούλης

Επίκ. Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Αντώνης Μ. Παντελής

Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Για το Επιστημονικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Καθηγητής Κώστας Μαυριάς